

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

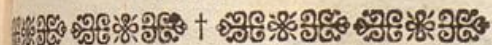
In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindelicorum, 1688

Cap. XXXVIII. De Electionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40761

CAPUT XXXVIII.

De Electionibus.

SUMMARIUM.

Quid sit Electio; & quot modis fiat.
Conditiones essentialia per scrutinium.

Conditiones Electionis per compromissum.

Conditiones Electionis per inspirationem.

An Electio possit fieri per postulationem, & per nominationem.

An Electio possit fieri per fabas vel per sortem.

An sit valida Electio coarctata ad tres tantum personas eligibiles.

An Electio sit confirmanda.

An facta appellatione ad Papam possit Electio confirmari.

In quibus casibus Electio devolvatur ad Superiores.

Generale
incialis,
t possint
suras, &
tare vo-
ratribus,
n statuta
e possunt
ra audire
ta, hec
unt enim

CA-

- XI. *An & quomodo possint regulares appellare, seu se opponere alicui Electioni.*
- XII. *An electio facta à legitimis Electoribus possit à Superioribus irritari.*
- XIII. *An Electio facta simoniacè sit valida.*
- XIV. *An defectus Electionis possint suppleri.*
- XV. *An agrotantes possint dare suffragium.*
- XVI. *An Electio possit fieri elapso tempore prescripto, etiamsi non adsint omnes vocati.*
- XVII. *An dua partes Electorum debeant concurrere ad electionem.*
- XVIII. *An possint absentes constituere procuratorem vel mittere suffragium.*
- XIX. *An admissis inhabilibus Electio sit valida.*
- XX. *Recensentur conditiones pro Electoribus requisita.*

XXI. An

- XXI. *An juramentum de digniori eligendo requiratur.*
- XXII. *An valida sit electio de digno, omisso digniori.*
- XXIII. *Non denegatur suffragium illi, qui ex sola Sacramentali Confessione cognoscitur indignus.*
- XXIV. *An possit aliquando suffragium revocari.*
- XXV. *Reprobatus propter vitium personale, quod fuit probatum, eligi non potest.*
- XXVI. *Concorditer Electus reprobari non potest.*
- XXVII. *Electo rejiciente electionem non semper devolvitur jus eligendi.*
- XXVIII. *Recensentur qualitates eligendorum.*
- XXIX. *Recensentur ineligibiles.*

Electio est alicujus personæ ex pluribus ad aliquam dignitatem canonica vocatio, seu voluntaria & libera acceptio: ibi enim supponitur libertas, ubi datur optio eligendi unum ex multis propositis, nec cogitur quis

quis eligere unum determinatum, siquidem ex duobus propositis est in potestate & libertate vocalium eligere quem quisq; voluerit, non solum ex illis duobus, sed & alium non nominatum, nec propositum; neq; propositio coarctat, cum fiat sine expressa exclusione alterius; quod vero non adimatur libertas, ex propositione duorum patet, quia, qui unum ex duobus eligit, verè eligit. Ita *Albertus magnus cap. 2. topicorum (his verbis) Eligere est duorum vel plurium propositorum alterum praoptare, & D. Thoms. 1. 2. q. 3. art. 3. ait, quod in his, quae sunt penitus determinata ad unum, Electio locum non habet.* At nunquam fit restrictio ad unum, quia est contra significationem verbi, *Electio*, quæ est unum ex pluribus capere, pluralitas vero salvatur in duobus, & in numero duorum salvatur libertas, quod constat ex antiquissima & immemorabili consuetudine, neque repugnat essentiae & substantiae Electionis: ergo in ea locum habere potest. Ita omnes *DD. communiter & Bordon. 1. fol. 26. n. 104. & seq.*

Fit autem electio variis modis, scilicet vel per scrutinium, vel per compromissum, vel per inspirationem, vel per postulationem, vel per nominationem. Fit per scrutinium, quando per scrutatores deputatos exquiruntur suffragia illorum, qui possunt, volunt, & debent ad Electionem concurrere, servatis aliis de jure servandis; fit per compromissum, quando aliquibus

vidoneis, facultas & qui jus inspiratione, nudi, nu- ullo vit fit ab his ab eo & pote- nto, quæ illegit- id- abus ex tr- tionem o- gniore. si, sive non- aliquis pr- est aliq- odum rede- II. Condi- per scrutini- ubi ad- periculum- nes, qui d- rocentur III. quod si- oc destinatu- nitant; quo- omni- rum fit co-

idoneis, qui compromissarij dicuntur, da-
 facultas & potestas eligendi aliquem vice eo-
 rum, qui jus illud habent. Fit per communem
 inspirationem, quando ij, quibus jus competit
 eligendi, nullo discrepante, aliquem eligunt,
 quod illo vitio aut suspitione fraudis. Postu-
 latio fit ab his, qui eligere possunt, quando po-
 testat ab eo, qui potest admittere postulatio-
 nem, & potest dispensare in defectu aut impe-
 dimento, quod habet is, qui postulat; ut, v. g.
 si electio illegitima. Debet autem esse concors
 voluntas, id est, facta ab omnibus, aut saltem
 ab eis, quibus ex tribus partibus Electorum. Per no-
 minationem deniq; fit, quando duo vel tres, qui
 digniores ac celebriores, sive sint de Capi-
 tulo, sive non sint, nominantur, & petitur, ut ex
 illis aliquis provideatur. De his omnibus sepa-
 tim est aliquid dicendum; ideo ad primum
 redeamus.

II. Conditiones essentialis electionis, quæ
 per scrutinium, sunt I. ut fiat cum libertate,
 ubi adimitur libertas, cessat Electio cap.
 in periculum §. ceterum de elect. in 6. II. quod
 omnes, qui debent, possunt & volunt interesse,
 invocentur cap. quia propter, & cap. coram.
 III. quod sint congregati in unum locum ad
 hoc destinatum, neq; enim sufficit ut in camera
 colligant; quod colligitur ex verbis Decreti præ-
 cæditis omnibus: quod si quis legitimorum Ele-
 ctorum sit contemptus, & ad electionem non

vocatus, ad ipsius petitionem cassanda & cassari debet Electio, nisi liberè ipse consentiat, & illam ratam habere velit; Non est tamen contra jus Commune, quod aliquis, vel plures ex illis, qui habent jus eligendi, non intersint Electioni, quia in *cap. quia propter, dicitur presentibus omnibus, qui debent, volunt & possunt commodè interesse.* Ergo non coguntur omnes interesse. Infirmorum verò vota debent, si commodè fieri potest, & ipsi velint, accipi, quia censentur presentes. *IV.* quod Scrutatores assumantur per congregatos; non enim debent se ipsi ingerere, eo, quod suspecti redderentur; *Textus Assumantur. V.* ut sint de congregatis, *textus: De Collegio: VI.* ut sint tres & non pauciores scrutatores: *Textus summantur tres: VII.* ut ab illis singulorum Electorum vota scripto exquirantur, & talis requisitio fiat sigillatim, & omnium, nullo pretermisso, *Textus Decreti: qui secreto & sigillatim, vota cunctorum diligenter exquirant.* ita ut suffragatores bini aut terni non accedant, sed sigillatim unus post alterum suffragium ferat. *VIII.* ut fiant in scriptis suffragia, sive per se, sive per scribam, & suffragia sic scripta mox publicentur in communi. Ita *Textus dicti cap. quia propter: & in scriptis redacta mox publicentur in Communi,* hoc est, in continenti, nullo actu contrario interveniente post scripturam & illorum collationem, *Textus, collatione habita IX.* ut, dicta collatione facta, pronuncietur per unum Electio

& cassari
 & illam
 contra jus
 illis, qui
 Electioni
 bus omni
 e interesse
 Infirmi
 ri potest
 rales
 ongrega
 eo, quod
 tur. V. ut
 io: VI. ut
 : Textus
 ngulorum
 & talis re
 o prater
 sigillatim
 ta ut suff
 at, sed si
 um ferat
 ve per se
 mox pub
 i cap. quia
 ilicent in
 actu con
 & illorum
 X. ut, di
 num Ele
 ctio

nomine totius Capituli illius, in quem ma
 jor pars totius Capituli consenserit, ut
 dicitur in Textu *eligatur in quem omnes vel
 major & sanior pars Capituli consentit*: Major
 pars, & sanior pars est, quæ majoritate & pie
 tate agit, & major communiter dicitur sanior.
 ut servetur ordo prædictorum successivè per
 ordinem, ut numerata sunt in dicto cap. quia
 aliter, aliàs non valet Electio, neq; enim sine
 illi Textus prædicta omnia modo prædicto
 observabit. Ita habet *Panormitanus in dicto cap.*
propter: quem sequitur *Sylvester in Sum.*
de Electio. 2. num. 12. Mirandat. 2. Ma-
gistrorum q. 23. art. 29. Lezana cap. 12.
de 1. 2. part. 11. 27. Hæc autem omnia sunt de
 forma & substantia electionis.
 præterea tamen dicit alias esse conditiones,
 quæ non dicuntur substantiales, quæ tamen sunt
 de solemnitate Electionis, scilicet dies præfixus
 Electionem, locus, & quod Electionis scruta
 tus sint fide digni: præterea, quod non est
 proprie de essentia ut sint tantum tres; possunt
 esse quatuor, cum hoc modo nihil fiat con
 trarium legis. Invocatio verò Sancti Spiritus,
 Missa de Spiritu Sancto, & *Te Deum* lauda
 tum, sunt simpliciter de solemnitate electionis,
 non de substantia, aut essentia, neque annullant
 electionem ipso facto, sed reddunt annullan
 tem, si aliqua fiat oppositio: omissio vero eo
 rum, quæ sunt de substantia electionis, eo ipso ir
 ritam

ritam reddunt, *Pellizarius tract. 9. cap. 2. sect. 1. q. 4. n. 6.*

III. Requiritur ad electionem per compromissum *I.* ut fiat ab omnibus jus eligendi habentibus, nemine prorsus discrepante, ut notat *Sylvest. verbo electio 2. q. 11. & Gloss. cap. quia propter, verbo vere omnium II.* ut compromissarij eligant eum, in quem consentit major pars Capituli, quia non sufficit, ut illum eligant, in quem plures consentiunt juxta, *cap. si cur eligendi 3. de elect. in 6. III.* quod compromissum non fiat de eligenda certa Persona. *IV.* quod serventur omnia illa, quæ DD. tradunt servari debere, in electione generaliter sumpta. *V.* quod electio fiat per verba numeri singularis, quamvis compromissarij sint plures. *VI.* quod non excedatur forma compromissi: ita ut si compromissum fiat limitate (nempe ut eligatur is, in quem major pars Capituli consentit, scrutatis omnium Capitularium votis) tum requiritur, quod compromittentes sint simul omnes congregati: quod omnes compromittant in unum, duos, aut tres, aut quot voluerint, sive sint de Capitulo, sive non: quod compromissarij secretè & sigillatim scrutentur vota singulorum, & eligant illum, in quem major pars Capituli consensit. Quod si compromissum fiat simpliciter, & absolute, scilicet ut compromissarij eligant quem voluerint, & magis idoneum judicaverint, tunc non requiritur, nisi ut compromittentes sint omnes simul con-

ap. 2. *scilicet* congregati, & quod omnes compromittant in
 unum aut plures, quot voluerint, quia omnes ex-
 presse debent consentire, ita *DD. communiter*
scilicet verb. electio 2. q. 12. quia enim res illa
 gravissima & in rebus gravibus & onerosis, ta-
 m gravitas non habeatur pro consensu, ut adver-
Clof. in regul. qui tacet consentire videtur:
 sed omnes, ad quos spectat, debent inquiri &
 consentire expresse, siquidem *quod omnes tangit*
omnibus debet approbari, Non potest autem
 compromissarius, si sit unus, seipsum eligere, sed
 si sit plures, potest eligi unus ex illis; nemo
 enim oritur à seipso per *cap. in scripturis 8. q. 1.*
 merito posset argui ambitionis, & esset repel-
 endus: quod non potest dici in aliis, quibus
 non esset compromissum onerosum.
 IV. Electio per inspirationem requirit I.
 quod omnes Electores simul sint congregati.
 II. quod omnes ultro convenient, & consenti-
 ant nomine excepto. III. in unam & eandem
 personam. IV. quod fiat absq; vitio simoniæ
 vel specialis alicujus tractatus præcedentis in
 qua persona nominetur. Quando autem sic
 electio certò creditur factam esse electionem Deo
 inspirante, non est opus alia confirmatione, illud
 tamen probabiliter præsumitur, quando omnes
 electores nullo prævio tractatu uno ore in unum
 convenerunt. *Pellizarius, sup. citat. q. 4. n. 12.*
 V. Facta electio per viam postulationis, vel
 nominationis est licita, modò non obstant ali-
 quæ

quæ constitutiones à Sede Apostolica approbata. Multa autem requiruntur in postulatione. *I.* quod fiat ab iis, qui possunt eligere, *II.* ut postulatio porrigatur illi, qui potest illam admittere, *III.* quod fiat de eo, qui promovendi potest & dispensari, *IV.* quod postulatio sit concors, id est, facta ab omnibus gremialibus, vel saltem à duabus partibus. Illi verò promovendi possunt, qui non habent defectum indispensabilem. Hæc postulatio facta concorditer ab omnibus, vel saltem à duabus ex tribus partibus, non potest rejici à Superiore, nulla legitima electione existente. *Panormitanus titul. de postulat. cap. postulationem, num. 2.* Nominatio item est licita, & possunt ea uti regulares, modò à suis constitutionibus non sit reprobata: debet autem esse concors in aliquo assumendo, & vadunt ad illum, à quo petendus est consensus, vel proponuntur, seu nominantur duo, vel tres prastantiores ut ex illis unus eligatur. *Lezana, sup. n. 53. Pellizar. sup. n. 15.*

VI. Electio non potest fieri per fabas, quia in *cap. Ecclesia 2. de elect.* dicitur, attendendam esse saniozem partem suffragiorum; quod tamen non servaretur, si electio fieret per fabas, cum eligens nec verbum proferat, ex quo cognoscatur utrum conveniat cum parte saniori necne. Hæc tamen ratio non mihi placet, quamvis sit *Sylvestri, verbo electio 2. q. 6. & Portelli de dubiis regul. verbo electio. num. 7.* Eadem enim est ratio

de electione, quæ fit per schedulas in scri-
 ptis, nec scitur, nec sciri potest nomen
 electi, nec ullum verbum dicat; quinimò im-
 possibile fit, ut per hanc schedulam manuscribæ
 nominis scriptam, an hic vel ille suum suffra-
 gium dederit, possit judicari aut præsumi.
 Melius probatur, non posse electionem fieri
 per sortes, & probatur, tum *ex cap. final. de sor-*
ti. ibi, sortis usum in electionibus perpetua-
tes prohibitione, quod licet non loquatur
 regularibus, ad illos tamen extenditur, tum,
 electio per sortes est cæca, & non discernit
 merita & demerita, sed fortunæ committi-
 tur, præterquam quod non est in usu post decre-
 tum Concilii Tridentini, *sess. 15. cap. 6. estq;*
in forma capitis quia propter, de elect. ubi
 præcipitur duobus electionis modis, scilicet per
 sortium & per compromissum, subjungitur,
si electio facta non valeat. Unde male
 agunt, qui pro suffragiis sive novitio-
 rum, sive promovendorum, manum in urnam
 cum fabis nigris & albis mittunt clausis ocu-
 lis, quæ primò occurrit, in scrutinio
 agunt, quia hoc est quasi per sortes suffragari
 discretionem meriti, aut demeriti, & conse-
 quenter invalide procedunt, & tales Electores
 fieri debent graviter, quia dubiam reddunt
 electionem, & sorti committunt, quod cum ma-
 gna consideratione facere debebant. Ita *Lezana,*
de Elect. ar. citat. num. 16.

VII. Ele-

VII. Electio inter duos fieri nequit, ut diximus, quia tunc non potest salvari essentia, & libertas electionis, neque potest servari præscripta forma in *cap. quia propter*, quæ est, ut major pars consentiat: at hîc non est, neque major pars, neque minor, nec votum potest esse secretum; potest tamen coarctari electio, ita ut fiat bona, & libera electio, modò sint tres eligibiles, & non contra libertatem electionis, imò est in usu fere apud omnes, & Sac. Congr. approbavit *apud Bordonum resolut. 26. n. 56. ita Lezana, cap. 11. tom. 1. 1. part. nam. 21. Pellizzarius, sup. num. 34. & alij plures.*

VIII. Necessaria est in quacunq[ue] electione Superioris confirmatio, ex capite *Avaritia de elect. lib. 6. Sylvester verbo Confirmatio*, & si electio est legitima, non potest Superior non confirmare illam, imò aliter faciendo peccabit mortaliter, quia Canonicè electus habet jus ut confirmetur; Est autem confirmanda à primo Superiore, conformiter ad uniuscunq[ue] Statuta, quia hoc expressè habetur *cap. Nihil §. ceterum, de elect. S. Antonin. 3. parte, tit. 19. cap. 4.* Antequam confirmationem jus acquiratur ad Prælatum, non antem exercitium: non licet confirmatori electum indignum confirmare, quia, cum non sit idoneus, confirmatio redundaret in grave damnum Ecclesiæ. *Peyrinis de subdito, q. 1. de obed. cap. 3. §. 11.* licet tamen confirmare dignum, quem electores elegerunt relicto digniori, quia

... ipso, quod fuit electus, dignior est judi-
 ... & quia, cum confirmatio sit actus exte-
 ... conformari debet electioni illius digni,
 ... foro exteriori est valida: Electus vero ad
 ... dignitatem, si ante confirmationem
 ... est ipso facto privatus jure acquisito
 ... electionem, ut habetur in *cap. Avaritie de*
 ... *cap. qualiter eod. ritul.* Confirmator
 ... per scientiam habitam in Confessione sa-
 ... tiali aliquem esse indignum, si nihil aliud
 ... debet illum confirmare, quia, cum con-
 ... sit actus exterior, debet procedere se-
 ... allegata & probata. *Peyrinis tom. 1. de*
 ... *q. 1. de obed. cap. 31. §. 10.*
 ... Quando in electionibus sunt aliqui op-
 ... debent vocari antequam electi confir-
 ... *cap. final. de elect. in 6.* & sic, si quoad
 ... summum Pontificem appelletur in for-
 ... debita, confirmator ordinarius non potest
 ... ad confirmationem electionis jam se-
 ... quamdiu pendet appellatio, *cap. si post-*
 ... *de elect. in 6.*
 ... Devolvitur electio ad Superiores in duo-
 ... bus; & quidem propter negligentiam
 ... eorum, eo, quod non eligant intra tempus
 ... scriptum; vel ob culpam eorundem, eo,
 ... vel indignum elegerint, aut in eligendo
 ... formam non servaverint. *Layman. in*
 ... *Canonis cap. 9. n. 4.* Primus casus habetur
 ... *de defectu, de elect. ubi statuitur tem-*
 ... *pus,*

pus, intra quod facienda est electio. Secundus casus deciditur in cap. *Vintoniensis, de elect.* Ubi eligentes indignum pro illa vice privantur jure eligendi. Notat autem *Peyrinis tom. 3. privileg. cap. 13. n. 23.* Superiorem, ad quem devolvitur electio, teneri illam facere intra mensem, & si cessante justo impedimento non facit, illam iterum devolvi ad alium Superiorem, v. g. Cardinalem, Protectorem, vel Papam, aut ad primos Electores, si ipse eligit, & illius electio casetur propter aliquem defectum, idque ex cap. *ne pro defectu.* Addo, quod, sicut electio non confirmata absque Electorum culpa, redit ad illos, ac si esset nova vocatio, cum electio non dicatur perfecta, nisi sit confirmata: sic etiam ad ipsos redit in casu, quo Electores ex negligentia intra tempus præfixum non eligant. Denique addo, quod, licet Prælati regulares possint restringere tempus electionis jure definitum, occurrente casu necessitatis, in quo, ob periculum moræ, Electores debent accelerare electionem, ut tradit *Abbas, cap. cum in veteri n. 1. de elect.* tamen per se ordinariè, & cessante casu necessitatis, hoc non possunt, quia privilegium concessum à majori non potest tolli à minori, juxta *Regulam 17. in 6. indultum jure privilegium non est alicui auferendum,* quod in specie advertit *Glossa cap. pro illorum, verbo auctoritate propria, de prebend.* Nota, quod si electio ad Superiores devolvitur, debet fieri juxta formam cap. *quædam propter,*

Secundus
elect. ubi
antur jure
3. privileg.
devolvitur
ensem, de
acit, illam
v. g. Ca.
aut ad pri-
electio cau-
que ex cap.
electio non
, redit ad
electio non
: sic etiam
x negliget-
ant. Deni-
ares possit
initum, oc-
periculum
electionem
1. de elect.
asu necessi-
um concele-
i, juxta Re-
ium non est
verit Glo.
propria, de
periores de-
cap. quid
propter

ter de elect. in 6. & Concil. Trident. sess. 25.
XI. Quando electio Prælatorum facta est
unimiter de consensu eligentium, nisi emer-
nova causa, aut de novo eligentibus inno-
dignitas personæ electæ, non potest oppo-
appellari ab electione. *Peyrinis de subdi-
cap. 3. §. 11. & expresse in cap. nulli de
6. quod si facta est in discordia, tunc li-
erit appellare ab ea, sicut & in casu, quo
lit indebitè, scilicet exclusis illis, qui non
excludi, vel non vocatis vocandis.*

Notandum est, quod in appellatione contra
tionem tria necessario requiruntur. *I.* ut in
appellationis exprimantur omnia & sin-
quæ appellantes possunt objicere, sive
formam electionis, sive contra personam
aut eligentium. *II.* ut fiat coram judice
competenti, scilicet præsidenti, vel toto Capitu-
latis quibusdam testibus. *III.* ut appel-
præstet corporale juramentum, se credere
esse, quæ apponuntur, & posse probare.
in formulari littera E. cap. 26. num. 1.
3. monet eos, qui opponunt electioni
notorium aliquem defectum, vel quem
per sufficientes testes probare possunt noto-
non posse postea desistere ab oppositione,
debet puniri, cap. ab eo de elect. in 6.
sup. n. 56.

XII. Superior potest irritare electionem Prælati regularis, factam à legitimis Electoribus.

I. Si electus consensit electioni de se faciendæ, & ipsi propositæ, antequam eligeretur, imò est cassanda, *cap. cum post petitum, extra de elect. & elector. potestate*, quia talis præsumitur enormiter ambitiosus. *Sylvester in summa, verb. electio 1. n. 11.*

II. si electio sit clandestina; v. g. facta in occultis Conventiculis, *cap. quia proprius*.

III. si est contra formam substantialem. *IV.* si electus non habet famam apud viros probos, aut de aliquo gravi delicto accusatus, *cap. omnipotens Deus, de accusat.*

V. si ex electione scandalum aliquod grave probabiliter timeatur. *VI.* si facta sit in magna discordia, & sine magno excessu votorum. *VII.* si iudicatur esse bonum commune, quod cassetur; quod, si Prælatus major prohibeat subditis, ne fiat aliqua electio, & tamen illam faciant, si dignus eligitur, est valida, nisi, qui prohibuit, possit per se irritare electionem, & in scriptis declaret se irritare electionem aliter factam. *Portellus de dub. regal. verbo electio in addit. & cap. Inter cetera, & cap. dilectus 2. de Præb.* quia, si habent jus eligendi, & canonicè eligant, sola prohibitio, quod non eligant, non irritat electionem, cum multa fieri prohibeantur, quæ tamen facta tenent.

XIII. Valida non est electio prælatorum Regularium simoniacè facta, & taliter electus renetur renunciare prælaturæ; sic enim habetur in

cap. si alicujus de electionibus, idque etsi unus
 ex electoribus sit simoniacus, aliis id
 coramantibus, & ipsomet electo inscio, nisi for-
 corruptores illum corrumpere studuissent in
 eundem, ne talis eligeretur, cap. nobis de Simo-
 niacis, etiam si suffragium illius, qui per simoniam
 corruptus, non fuisset necessarium, cap.
 Matheus, de simon. Peyrinis de subdito q. 1.
 §. 9. & quando nesciente electo simo-
 niacum commissa est, si statim, ac cognoscit simo-
 niacum, praelaturam renunciat in manibus Gene-
 ralis, ab eo potest dispensari, si vero expectat
 electionem, tunc solus Papa potest cum ipso di-
 spensare.
 VI. si si-
 monia committitur in electione, si electores
 se conveniant, v. g. si tu dederis mihi tuum
 suffragium in hac electione, dabo tibi meum in
 cap. de hoc autem, de Simonia. II. si detur
 pecunia ad obtinendum votum alicujus. III. si
 effectum promittitur aliqua praelatura.
 IV. si detur pecunia ne quis det suffragium per-
 se licet dignæ, in illa electione. V. si detur
 pecunia ne quis contradicat electioni, cum pos-
 sit contradicere. Non tamen committit Si-
 moniam pecuniam dans pro redimenda vexa-
 tione, aut ad recuperandam praelaturam, si inju-
 rit ea privatus, vel si detur pecunia, ne alter
 contra me, subornet electores. Peyrinis sup.
 non est simoniacum, imò licitum, dare pe-
 cuniam, vel aliquod munus, ut non eligatur in-
 dignus,

dignus, vel ut eligatur dignus in communi, quia hoc est redimere vexationem, quæ fieret religioni, si præficeretur indignus. *Barbosa de Offic. Parroch. cap. 2. n. 107. Sotus de instit. 9. quest. 6. art. 1. ad 2.* In hoc autem cognoscitur simonia, quando datur temporale pro spirituali, vel spirituale pro spirituali, quod est omnino simoniacum, *cap. quam Pio 1. q. 2. cap. cum pridem, cap. pactum de pactis, cap. præterea 1. de transact. & cap. tua nos, de sim. & cap. questum de permutat.*

Quod si electus nesciat simoniam, vel contraxit, cum suspicatus est ne committeretur, & nunquam consensit, tunc electio est firma, & valida, *cap. sicut tuis de Simonia*, & hoc notandum est, ad incurrendas poenas, latis contra simoniacos, non sufficere, quod pecunia sit promissa, vel promissum votum, aut promissa dignitas, sed requiritur, ut in effectu pecunia sit data, datum votum, & dignitas collata, & accepta, & est stylus Romanæ Curia, & habetur in *Extravag. 2. de Simonia, Lessius lib. 2. cap. 35. n. 249. & alij.*

XIV. Possunt Prælati Regulares supplere defectus occurrentes in electionibus factis intra religionem, & hoc proprio jure fundato in potestate, quam habent ordines religiosi à summis Pontificibus condendi jus, & leges ferendi, quod sanè continetur ferè in omnibus religiosorum constitutionibus; hæc tamen potestas non est in

particularibus personis, sed in Patribus legi-
 religio- congregatis. *Pellizar. sup. n. 68.*
 de Offr. IV. Votum à religiosis agrotantibus est in-
 quæst. 6. tendendum in loco, in quo fit electio; alibi
 simonia, seu in alio conventu, agrotantes non in-
 vel spi- rantur, isti namq; sunt & censentur præsen-
 imonia- tes, & contemni debent propter infirmitatem,
 dem. cap. *de horis tom. 2. lib. 6. cap. 14. q. 7. Lexana*
 insalt. 6. *no. cap. 15. n. 8. Peyrinis de subdito, q. 1. cap.*
 vmutat. *6. verbo dico 3.* & iste monet, quod si ele-
 vel con- non potest accedere ad Capitulum, seu lo-
 retur, & scrutiniij, consultus esset, ut pro tunc renun-
 firma, & dari eligendi, quilibet enim potest renun-
 c notari- dari suo, casu tamen, quod agrotus renun-
 contra si- dicit, mittendus est ad illum scriba com-
 a sit pro- munit cum duobus vel tribus Patribus ad reci-
 missa di- tum ejus votum, quod æquè erit secretum,
 cunia sit & ipsemet ad scrutinium retulisset. Detentus
 ca, & ac- in carcere, etsi habeat jus eligendi, non vo-
 abatur in- tur propter impedimentum, quod si vocaretur
 cap. 35. agrotus votum daret, votum esset nullum; nec
 propterea dicitur contemni, cum sit in culpa, &
 impedimento detentus; etsi enim non ca-
 re eligendi quoad jus, tamen caret quoad
 titium: & ideo non potest agere ad rescisio-
 electionis celebratæ, quia non fuit vocatus,
quis, de electionib. in 6.
 XVI. Possunt electores, qui jam sunt præ-
 ces, procedere ad electionem, si elapsus sit
 terminus præscriptus, etiamsi omnes vocati non

comparuerint, licet, si velint, possint adhuc expectare absentes, modò tempus destinatum non expiraverit, Ita *Peyrinis tom. 3. privil. cap. 9. n. 13. Lezana tom. 1. cap. 25. n. 8. Layman. supra.* Imò multi putant, quod, licet unus tantum esset, qui electionem facere posset ac vellet, nihilominus electio fieri posset, quia tunc jus Universitatis in eo resideat, juxtà *l. sicut ff. quod cujusq; Universitatis.* Non posset tamen seipsum eligere, & rationem affert *Bordonus*, quia electores presentes ob aliorum absentiam non debent privari jure eligendi ipsis competente, sicq; expressè habetur in *cap. cum inter 2. & cap. cum nobis, de elect.* & hoc adeò verum est, ut, si qui electorum compareant eo manè, quo electio fieri debet, possint presentes electionem facere hora solita, neq; teneantur ulterius expectare, possunt tamen, ut superius dixi, si volunt expectare absentes, mutare diem statutum ad electionem, possunt deniq; terminum prorogare, idq; ex *cap. 1. de iis, que fiunt à majori parte. Peyrinis sup. n. 16.* Decet verò electores absentes expectari, si illi notabilem partem Collegij constituent, & ex justa causa detineantur, & pro certo habeatur, eos non longè abesse, modò aliqua gravi necessitate non compellantur ad electionem procedere, *Pellizar. sup. n. 74. & 75. & 76.*

XVII. Loquendo de iis, qui volunt, & possunt accedere ad electionem, requiritur, & sufficit, ut duæ ex tribus partibus Capitularium concurrant

ad eligendum, & major & sanior pars
 consentiat in personam idoneam,
 duæ partes ordinis totius Curia vicem re-
 presentant, ut notavit *Gloss. in l. nulli ff. quod cu-
 m Universitatis, & cap. Cum nobis 19. de elect.*
 quia, quod major pars Capituli decernit, pro-
 habetur, ac si omnes egerint, modò sint duæ
 partes, quanquam, si instaret terminus electionis
 iuris à jure, aut speciale periculum esset in
 re, possit fieri electio, etiamsi non adessent
 partes Capitularium, quia alioquin ex mali-
 Capitularium impediri posset electio Præla-
 tum Regularium, cum gravi præjudicio reli-
 gionis. *Layman. sup. num. 27.* & tunc minor pars
 in Capitulo absq; aliis eligere non pro-
 ceat.

XVIII. Non est contra jus commune, quod
 elector, si fuerit absens, & justo detentus impe-
 ditus, eligere & instituere possit aliquem in
 procuratorem, qui habeat votum ipsius in ele-
 ctione facienda, ita habetur in *cap. quia propter,*
 quod jus non est derogatum à *Concil. Trident.*
cap. 6. dicente, ut in posterum non liceat
 electores, & suffragia absentium supplere; sed sunt
 vetera servanda constitutiones, & statuta reli-
 gionum hanc procuratorum institutionem pro-
 hibentia, sicut nostræ constitutiones hoc prohi-
 bent, quapropter, si non obstarent peculiare
 religionum constitutiones, possent institui ab
 absentibus procuratores, non obstante hac præ-
 cedenti

cedenti declaratione Concil. Trid. quod probatur ex Decreto Sacrae Congregationis Concil. die 21. May 1601. his verbis, Sacrae Congr. Concil. censuit ex Decreto, cap. 6. sess. 25. de Regularibus, non esse prohibitum Superioribus regularibus, ut aliquem Patrem sui loco delegent mediante procuratore generali, ut suo nomine electionem faciat, non tamen de aliqua certa persona, &c. Neque potest per literas aperire votum suum, quia non esset secretum, & ita sentit Bordonus resolutione 26. num. 59. & cap. si quis justo de elect. Lavorius, Sigismundus, & alij contra Portellum.

XXIX. Invalida est electio, quando inhabiles scienter admittuntur ad illam, & admittentes non possunt dispensare super tali inhabilitate, secus, si ignoranter admittuntur ad electionem, etiam si post electionem constet de eorum inhabilitate; in hoc enim procedit regula illa. *Utile per inutile non vitiatur, & altera, factum legitime retractari non debet, licet casus postea eveniat, a quo non potuit inchoari de regul. juris 75.* Præterquam quod in negotiis Universitatis tota potestas residet in iis, qui sunt habiles, quod verum est etiam in casu, quo aliqui inhabiles à majori parte Capituli admitterentur ad eligendum etiam scienter, si hæc major pars habet potestatem dispensandi cum illis, quia sic censentur virtualiter dispensati super inhabilitate, & facti habiles ad eligendum, & tunc est valida electio. *Lezana tom. 1. 2. parte c. 12. n. 29. Peyrinis de subdit.*

cap. 1. cap. 31. §. 6. verbo dico 2. Quando verò
 majori parte Capituli illorum inhabilitatem
 admittuntur, nec possunt super inhabili-
 tate dispensare, tunc irrita est electio. Aliqui ta-
 men volunt hoc solum verificari in casibus à jure
 expressis, scilicet de excommunicatis, sed verior
 communior sententia est, quod in omni casu
 electio, in qua scienter admittuntur inhabiles,
 nullo dicto est irrita & nulla.

Nullus tamen debet excludi ab electione sub
 reatu alicujus inhabilitatis delicti, aut cen-
 suræ, etiam causa pendente, nisi prius fuerit sen-
 tentialiter condemnatus. Ante sententiam enim
 electio externo pro habili habetur, ita DD. com-
 munitur, nec Præses Capituli, aut quicumq; alius
 superior potest id facere propter causam sibi soli
 imputatam. *Rodericus tom. 2. q. 21. art. 11.* Pecca-
 tum enim elector, qui inhabilitate aliqua, quan-
 tumvis occulta, affectus accedit ad electionem
 dispensatus. Si vero omnes essent habiles, ex-
 cepto uno, inhabilitas illi non redderet irritam
 electionem. *Lezan. sup. n. 30. Pelliz. ar. sup. n. 88.*
 IX. Electores I. debent esse professi, & in
 electionibus Prælatorum Canonicis conversi, &
 cuius vocem non habent, *cap. ex eo, §. in Ecclesiis,*
de off. in 6. & in cap. Indemnitatibus, quia novi-
 tium non est actu pars, vel membrum religionis,
 quod non debet eligere caput; Salvis in omnibus
 antiquarum religionum constitutionibus. II. debent
 esse in sacris constituti, & apud nos Sacerdotes
 post

post professionem triennales. *III.* debent esse liberi à Censura impedimento Canonico, privatione vocis, aut inhabilitate ad hoc, etiam si talis inhabilitas sit occulta, aliàs peccabunt graviter. *Suarez 4. tom. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 4.* Unde excommunicati, excommunicatione majori, non possunt eligere, *cap. Cum inter in fine de elect. cap. Cum dilectus de consuetud. & ab illis facta electio est irrita & nulla;* Excommunicati verò minori excommunicatione bene possunt eligere, *cap. ultimo de Clericis Excommunicat. ministrant.* Suspensi ab officio non possunt esse electores *cap. Cum dilectus sup. neq; interdicti, cap. Cum inter de elect.* qui scienter celebrarunt in loco interdicto, nisi super hoc sint privilegiati, & secundum multos, omnes etiam irregulares non possunt eligere, *cap. is qui de sent. excom. in 6.* Et si omnes essent inhabiles, uno excepto, electio devolvitur ad illum solum, cum in tali casu representet totum Capitulum, quod si omnes omnino essent inhabiles, tunc electio devolvitur ad superiorem immediatum, *cap. ne pro defectu, de elect. cap. licet, & cap. de suppl. neglig. Pralat. & alijs juribus.*

XXI. Tenentur Religiosi convenientes ad electionem Prælatorum suorum juramentum præmittere, secundum veritatem cujusq; conscientia, probiores ac magis idoneos se electuros, idq; ex *Decreto Clement. VIII. postea confirmato ab Urb. VIII.* & hoc valde conformiter ad

Council. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 1. & ut advertit Peyrinis in formul. litera F. cap. 1. monens n. 7. istud juramentum non esse substantia electionis, & ideo electionem factam sine illo esse quidem illicitam, non tamen nullam (contra multos dicentes hujusmodi electionem esse, vel irritam ipso facto, vel certe irritam) quia (ut ait) multa reperiuntur iura, quae prohibentur, & tamen facta tenent. Primum est Decretum adductum, nec obstat, quod dicitur l. Non dubium, C. de legibus, quae iura sunt pro infectis haberi, cum hoc intellegendum de lege prohibitiva, ut constat ex lege non item de ordinativa, ut est ista, de qua loquimur, quo stante juramento nihilomi-

XXII. Valida est electio facta de digno, et digniori, estque communis DD. sententia, ne quoquam aperiatur via litibus, & perturbetur, & pax religionum; hocque patet ex cap. de nobis, de elect. cap. nisi, cum pridem, §. pro de renunciat. & constitut. 2. de appell. & verum est; etsi ante Electionem intimata appellatio, si non eligunt digniorem, quia appellatio uti juri contraria repelli debet, nihil operatur: potest igitur eligi minus dignus, quod fit, quando major pars Electorum minus dignum censeri magis dignum, & acceptum Electoribus, utpote melius gubernaturum, nullaque violatio juramenti hic intervenit;

tervenit; imò potius perfectè impletur, juxtà rationabilem mentem jurantis, ita *Peyrinis* *supr. n. 10*. Quavis enim dicatur, quod tenentur eligere digniorem, & quod eligentes dignum, omisso digniori, peccant contra justitiam, tam commutativam, quàm distributivam. Contra primam quidem, eo, quod faciant contra suum officium abutentes potestate sibi tradita. Contra secundam vero, quatenus ex parte sua distribuunt honores, & gradus religionis absq; respectu meritum: Dico, quod, ut dicatur eligi dignior, non est opus ut eligatur is, qui absolute est melior, sed sufficit, ut eligatur is, qui creditur omnibus, & reputatur hïc, & nunc magis idoneus ad tale munus, & ideo sic eligitur dignior secundum quid, arbitrio viri prudentis. *Pellizarius citatus, n. 99, 103, 104. & 106.*

XXIII. Non debet denegari suffragium illi, cujus indignitas scitur solummodo ex sacramentali confessione, quia, ut ait *Sanctus Pater Augustinus*, minus scitur quod per Sacramentum Confessionis scitur, quàm quod nescitur; præterea hujusmodi medium est valdè difficile, & arduum, & gravissimo expositum periculo violandi sigillum, cum etiam dato, quod sit licitus usus scientiæ habitæ ex Confessione sacramentali practica, magna prudentia & cautela ad id sit opus, totq; requirantur circumstantiæ, ut vix liceat uti tali scientiæ; credo, quod malè & injustè quis illa scientia

uxta ra-
is *supr. n.*
ur elige-
o, omisso
commu-
primam
officium
ra secun-
uunt ho-
tu meri-
rior, non
elior, sed
nibus, &
tale mu-
dm quid,
us, n. 39.

ia uteretur ad votum alteri denegandum, er-
non debet denegari.

XXIV. Possunt electores regulares mutare
lectionem factam de praelato regulari, revocan-
on suffragium jam datum, si id faciant priusquam
ctio publicetur; non autem post publicatio-
on, *cap. publicato, de elect. Peyrinis de subdito,*
cap. 31. §. 6. addens, quod si omnes electo-
on major pars opponant, ne fiat publicatio
onnis, & petant variari, tunc ante publica-
on variari debet electio, non autem si minor
on opponat, nihilq; rationale objiciat; tunc
on publicari debet electio juxta *cap. quia pro-*
de elect.

XXV. Reprobatus propter vitium aliquod
onale, quod fuit aliàs probatum, & propter
on fuit etiam aliàs reprobatus, non potest eli-
on q; procedit juxta *Regulam 8. in 6. semel*
on præsimitur semper malus, nisi probetur e-
on ut notat Abbas, cap. inter Canonicas, de
on. 7. secus si vitium fuit solum præsump-
on; siquidem contra crimen præsumptum ad-
onitur purgatio, ut in *cap. Officij, de elect. Peyri-*
on. §. 8. Quod si prior electio fuit cassata
on infirmitatis, non impeditur posterior
on, si electus possit se purgare, quod ab eo
onbo convaluerit, infirmus enim non semper
onitur infirmus.

XXVI. Non possunt regulares reprobare
onem, quem jam concorditer elegerunt, quia,
quod

quod semel placuit, amplius displicere non potest *Regul. 21. in 6.* tùm, quia nemo potest mutare consilium in alterius præjudicium *l. nemo, ff. de reg. in ius*, tùm, quia talis mutatio posset cedere in damnum religionis, cum sic protraheretur electio, ubi mora est periculosa, *cap. cum inter universos, de elect.* tùm, quia jam res non est integra positis suffragiis, & publicatione scrutinij, quæ præcedunt publicationem Electionis, quamvis electo non sit acquisitum jus plenum, *Peyrinis sup. §. 6. verbo dico tamen. Rodericus rom. 2. qn. 51. art. 7. & alij apud ipsum, & cogi possunt Electores, ut electionem factam ratam habeant ac firmam per cap. publicato, de elect.*

XXVII. Iterum possunt eligere Electores casu, quo Prælatus electus nolit acceptare Prælaturam, vel acceptatam renunciaret, & vel moritur, dummodò ipsis non currat tempus eligendi, si enim tale tempus elapsum sit, hoc est, si congregatio est finita, & publicata, electio devolvitur ad superiorem, ita expressè habetur in *Clement. exivi, ita Peyrinis sup. §. 8. verbo dico s. Sylvester, Azorius, Miranda, & patet expressè ex cap. si electus, de elect. in 6.* quod jus locum habet etiam in casu, quo electio irritaretur ob vitium aliquod occultum.

XXVIII. Qualitates eligendorum sunt plures breviter exponendæ, & I. debent esse professi professione expressa, & in ead. religione, primum probatur ex *cap. Nullus, de elect. in 6. ibi*

stitue ex eis tribunos, tum, quia in *cap. si in Laicis dist. 38.* dicitur, ignorantiam esse intolerabilem in his, qui præsumunt, quia in gubernatione multa occurrunt, à quibus non potest Prælatus se expedire, & alias rationes affert *Pellizari. cit. sect. 3. num. 125.*

IV. Debent esse prudentes, & timorati, non præcipites in iudicandis rebus, sed consulentes viros se doctiores, sic enim optimè gubernatur monasterium.

V. Debent esse bonæ valetudinis, & non debent eligi, nisi ij, qui eas prælaturas dignè, & aptè possint sustinere, quod ita est verum, ut *Concil. Trident. sess. 22. cap. 4. de reformat. dicat: Nec aliis imposterum fiat provisio nisi iis, qui jam ætatem, & ceteras habilitates integrè habere dignoscantur, aliter irrita sit provisio.* Tales autem non sunt, qui prava valetudine sunt affecti, cum indigeant multis exemptionibus, & immunitatibus, tam in victu, quam aliis, & aut ipsi succumbunt, aut certè corrumpit regularis disciplina. Probat præterea ex *Decretis Clement. VIII. & Urbani VIII. ibi: Ut ad officia & dignitates gradus, & Prælaturas illi præcipuè eligantur, qui possint, & consueverint regulas Ordinis, & constitutiones observare.*

VI. Requiritur in his, qui assumuntur ad Prælaturas, morum probitas, integritas enim præsentium est salus subditorum, ut dicitur in *cap. miramur, dist. 61. & Apostolus Tit. 2. in omnibus*

præbe exemplum bonorum operum, Oportet ut sint iis virtutibus ornati, quas in suis officiis ex officio procurare tenentur, & D. Chrysostomus Homil. 10. dicit: *Eum, qui regendos alios cupit, tanta decet gloria virtutis excellere, ut in se solis ceteros veluti stellarum igniculos in suo lumine obscuret, & debet vitam habere immaculatam, & in a compositam, ut omnes in illum, & in ejus vitam velut in exemplar aliquod excellens intuerentur.*

VII. Debent esse magna præditi charitate, patientes in tolerandis subditorum defectibus, benigni in remittendis injuriis sibi illatis, abstinentes ab æmulatione, humiles, recti in operando alieni à propriis commodis, mites, benè sentientes de omnibus, congaudentes veritati, non invidiosi, omnia sperantes, sed omnia sustinentes. Hac enim omnia charitas operatur, 1. Cor. 13.

VIII. Requiritur in illis justitia, estque illis simpliciter necessaria, nam, ut ait Sanctus Pater Augustinus lib. 2. de civit. cap. 21. *Respublica non potest stare sine justitia, tum, quia iustitia debent esse regula agendorum, at non debent esse regula recta, nisi debitam servant justitiam, præsertim distributivam, quæ dividitur in remunerativam distributione præmiorum, & punitivam in punitione delictorum, sine perferentiam acceptione, quæ maximè cavenda est in*

communitatibus religiosis propter infinita mala, quæ ex illa procedunt.

IX. Sunt & aliæ virtutes maximè necessariae iis, qui præsumunt cæteris, temperantia scilicet; intemperantia enim est vitium continens maximam turpitudinem, ideò summè dedecet Prælatum regularem, qui debet subditis præluere in exemplum: Fortitudo item necessaria, ut fortiter sustineant labores, & incommoda, quæ gubernium sequuntur, aggrediantur plura ardua, & difficilia occurrentia in ipsa gubernatione, non solum erga subditos minus morigeratos, sed & erga externos, & interdum Principes, in quibus summa animi fortitudo, singularis magnanimitas, & invicta patientia est necessaria, ut jura religionis tueantur, sint fortes, & constantes in denegandis iis, quæ irrationabiliter petuntur non sine magno disciplinæ regularis detrimento, memores: Eum nescire regnare, qui nescit negare: Deniq; requiruntur hæc tria, scilicet, majestas, gravitas, & beneficentia; nam majestas reverentiam parit, gravitas metum, & beneficentia amorem, quæ, quoties in unum conveniunt, egregiè subditos continent in officio.

XXIX. Excluduntur ab electionibus illegitimi ad Prælaturas, nisi post dispensationem, quod si contingat illegitimum, quantumvis occultum, eligi in Prælatum, nullo modo potest acceptare Prælaturam, sed debet procurare dispensationem, vel declarare defectum, si sine
præ-

periculo suæ, vel alterius famæ id facere potest: quia ipsius electio est ipso jure nulla, *cap. de elec. Rodericus tom. 1. q. 3. art. 5.* Si enim cogatur accipere, & ipse restiterit quantum potuerit, nec possit sine infamia, aut suo iure, aut sua, dispensationem petere, poterit accipere, quia tunc jus naturale prævalet juri positivo, *cap. 1. & finali, de filiis Presbyt.* itaq; non possunt eligi ad quodcunq; officium habens aut curam animarum; possunt tamen esse sacristæ, capellani novitiorum, & procuratores, *ita Lexa de elec. 2. c. 13. n. 50. & alij.*

Excluduntur pariter ab Electionibus omnes heretici, homicidæ voluntarij, pœnitentiarij à sacro Officio, transeuntes ab ordine mendicantium ad non mendicantem, etiamsi transeant auctoritate Apostolica, ut patet ex *Clement. 1. de elec. cap. 1.* quæ expressè inhabilitat ad supradicta officium transeuntem ad non mendicantes, respectu ordinis non mendicantis, & quamdiu hoc perseverat.

Excluduntur etiam, ita ut non possint eligi heretici, communicati, suspensi, & interdicti, vel aliter inhabiles, nisi essent occulti, & illi non possint eligi, nisi periculo infamiæ Prælaturam oblatam recipere, tunc enim possent illam acceptare, adhibitis tamen prius opportunis medijs ad illam effugendam, se subtrahendo alio titulo, aut detestando impedimentum, si sine nota aut scandalo fieri possit, & quamprimum obtinendo dispensationem,

sationem, *Suarez disput. 13. de Censuris sect. 1. num. 31. Portellus de dub. regul. verb. Officium Ordinis, num. 7.*

Excluduntur denique notoriè mali, hæretici, licet occulti, & emendati, maculati circa fidem, Neophiti, bigami, omnes irregulares; procurantes suffragia eligentium, subsunt enim tales procurantes pœnis simoniacorum; Cæci, item muti & surdi: cæci quidem ex *cap. huic etenim, §. Cecus, dist. 49. Surdi ex cap. Constitutionem de verbor. significat. in 6. muti deniq; eo, quod non possint monere, corrigere, ac docere suos subditos, & ita docet Peyrinus de Pralat. regul. quasi. 2. cap. 4. 41. ex S. Thoma, quem sequuntur alij plures relati apud Dianam part. 8. tract. 6, resol. 20.*

CA-